

Rammeaftale

Revideret juni 2016

December 2014

Dansk Sprognævn 2015-2018

Rammeaftalen mellem Kulturministeriet (departementet) på den ene side og Dansk Sprognævn på den anden side fastlægger mål for Dansk Sprognævns virksomhed i aftaleperioden og de vilkår, der gives herfor.

Aftalen indarbejdes på finansloven således:

- aftalte økonomiske rammer indarbejdes i form af bevillinger
- aftalt mission og vision indarbejdes i anmærkningerne
- aftalte mål af tværgående karakter indarbejdes i anmærkningerne
- aftalte mål for Dansk Sprognævn indarbejdes i tabel 5 i anmærkningerne.

Målene drøftes mindst én gang årligt i forbindelse med resultatopfølgningen. Såfremt der aftales ændringer af målene, indarbejdes disse ved førstgivne lejlighed på finansloven.

Aftalen er revideret i juni 2016, hvor et resultatmål er annulleret (afsnit 3) og nøgletal

1. Økonomisk ramme

Der er for aftaleperioden aftalt følgende økonomiske rammer for Dansk Sprognævn:

Økonomiske rammer og forbrug					Tabel 1
Hovedkonto 21.32.07. Mio. kr., 2015-prisniveau	Regnskab 2014	Budget 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018
Bevilling (Nettoudgiftsbevilling) + særlige rammeaftalemidler (finanslov og tips)	0,0	11,4	11,3	11,3	11,3
	0,0	0,6	0,5	0,5	0,4
Kontraktens økonomiske ramme	0,0	12,0	11,8	11,8	11,7
Låneramme, løbende priser		12,6	12,6	12,6	12,6

Aftalens bevillingsmæssige grundlag er nærmere beskrevet i bilag 1.

Økonomioplysningerne er ikke opdateret ved ændringer i juni 2016. Der henvises til Finansloven.

2. Mission og vision

Mission:

Dansk Sprognævn har til opgave at følge det danske sprogs udvikling, at give råd og oplysninger om det danske sprog, at fastlægge den danske retskrivning.

Vision:

Dansk Sprognævn er en del af Kulturministeriet, som består af et departement, 2 styrelser og 23 kulturinstitutioner.

Kulturministeriets mission:

Gennem kunst og kultur skaber vi adgang til dannelse og udvikling for mennesker og samfund.

Kulturministeriets vision:

Kultur der beriger og bevæger.

Dansk Sprognævn er en udadventt forsknings- og informationsinstitution som styrker sprog og kommunikation i det danske samfund og hjælper alle til at udtrykke sig på et klart og formålstjenligt sprog. I alle sine aktiviteter holder nævnet en passende balance mellem sprogets funktioner som bærer af tradition og som spejl af samtidens kultur og samfundsforhold.

3. Opgaver og mål

Dansk Sprognævn opgaver er følgende:

1. Forskning
2. Rådgivning og oplysning om dansk
3. Normering af retskrivningen
4. Sekretariatsbetjening af Dansk Tegnsprogråd.

Med udgangspunkt i mission og vision er der aftalt nedenstående mål for Dansk Sprognævnets opgaver. Målene indarbejdes i tabel 5 i anmærkningerne på finansloven.

Opgaver	Mål
Forskning	<p>Sprognævnet</p> <ul style="list-style-type: none"> • leverer fortsat forskning på internationalt niveau inden for nævnets kerneområder: ordforråd, grammatik, retskrivning og skriftsprogets udvikling • skaber nye forskningsresultater om den skriftlige sprogbrug i uddannelsessektoren • skaber nye forskningsresultater om den skriftlige sprogbrug i den digitale offentlige kommunikation
Rådgivning og oplysning om dansk	<p>Sprognævnet</p> <ul style="list-style-type: none"> • øger antallet af brugere af nævnets forskningsresultater og rådgivningstilbud • udvikler rådgivningstilbud til særlige brugergrupper i uddannelsessektoren og i den offentlige forvaltning
Normering af retskrivningen	<p>Sprognævnet</p> <ul style="list-style-type: none"> • leverer årlige opdateringer af Retskrivningsordbogen • udbygger det empiriske grundlag for at følge udviklingen i skriftsproget • undersøger hvordan retskrivningsnormen forvaltes i sprogteknologiske applikationer som fx stavekontroller og dikteringsværktøjer

Sekretariatsbetjening af Dansk Tegnsprogråd	Sprognævnet <ul style="list-style-type: none"> • skaber hensigtsmæssige fysiske og administrative rammer for Tegnsprogrådet
---	--

Vision og mål er formuleret på baggrund af Dansk Sprognævns omverdensanalyse og strategi. Strategien er tilgængelig på www.dsn.dk og vedlagt som bilag 2.

Resultatmålene er operationaliseret i operationelle mål med tilhørende nøgletal og indikatorer, jf. bilag 3 og 4, som lægges til grund for Dansk Sprognævns resultatrapportering og vurderingen af målopfyldelsen.

Rapportering af resultater m.v.

Dansk Sprognævn skal sikre åbenhed og gennemsigtighed med hensyn til nævnets resultater og virksomhed. Som led heri rapporterer nævnet om opnåede resultater og opfyldelse af målene efter de til enhver tid gældende regler og retningslinjer herfor. Rapporteringen drøftes med departementet og danner grundlag for departementets resultatopfølgning.

Dansk Sprognævn skal uafhængigt heraf underrette ministeriet, hvis der opstår risiko for, at nævnet ikke vil kunne opfylde sit formål, eller hvis de faglige eller økonomiske resultater i året forventes at skulle vurderes som *ikke tilfredsstillende*, jf. ministeriets politik for resultatstyring (f.eks. hvis resultatmålene i rammeaftalen overvejende vil være ikke opfyldte).

Strategien er ikke en del af aftalen og kan justeres i perioden, men ved ændringer af centrale elementer skal ministeriet orienteres.

4. Aftalens status

Denne rammeaftale er ikke en kontrakt i juridisk forstand. Der ændres ikke ved ministeransvaret og de almindelige instruktionsbeføjelser i forholdet mellem departement og institutionen. Gældende lovgivning og hjemmelskrav, budget- og bevillingsregler, overenskomster mv. skal følges, med mindre der er tilvejebragt hjemmel til fravigelse. Departementet kan tilbagekalde eller ændre aftalen eller dele heraf i kraft af de almindelige instruktionsbeføjelser.

Som udgangspunkt skal mindre ændringer af ansvarsområde eller af aftalte målsætninger håndteres inden for de aftalte bevillingsmæssige rammer. Det samme gælder for mindre bevillingsmæssige ændringer, som i udgangspunktet ikke giver anledning til en ændret opgavesammensætning eller ændringer i de krav, der stilles i forbindelse hermed.

Større ændringer af Dansk Sprognævns opgaver eller af aftalte målsætninger vil altid give anledning til en genforhandling af institutionens økonomiske rammer. Omfattende ændringer i Dansk Sprognævns økonomiske rammer vil kunne give anledning til en genforhandling af målene i aftalen.

Rammeaftalen er ikke til hinder for, at der sker tilførsel eller bortfald af bevillinger i forbindelse med ressortændringer.

Den 29.08 2016

Kulturministeriet

Dansk Sprognævn

Marie Hansen

Departementschef

Sabine Kirchmeier-Andersen

Direktør

Bilag

Bilag 1: Økonomisk grundlag: Der henvises til udgaven fra 2014

Bilag 2: Dansk Sprognævns strategi for 2015-2018: Der henvises til strategien fra 2014

Bilag 3: Resultatmål og operationelle mål (revideret 2016)

Bilag 4: Nøgletal og indikatorer (revideret 2016)

Bilag 3 til Rammeaftale Dansk Sprognævn 2015-2018

Revideret juni 2016

Operationelle mål

Opgave	Resultatmål		Operationelle mål
Forskning	Forskning på internationalt niveau inden for nævnets kerneområder: ordforråd, grammatik, retskrivning og skriftsprogets udvikling	1.1	Styrkelse af det empiriske grundlag gennem opbygning af store tekstsamlinger, jf. nøgletal
		1.2	Fastholdelse og styrkelse af samarbejdsrelationerne til universiteterne inden for nye ord i dansk, jf. nøgletal
		1.3	Nævnets forskere fastholder forskning i de nye medier som et særligt fokusområde med publikationer på internationalt niveau, jf. nøgletal
		1.4	Forskerne leverer mindst 50 % fagfællebedømte publikationer hvert år
		1.5	Databasen Nye ord i dansk øges med mindst 200 nye ord om året.
	Nye forskningsresultater om den skriftlige sprogbrug i uddannelsessektoren	1.6	Styrkelse af samarbejdet med uddannelsesinstitutionerne, jf. nøgletal
		1.7	Undersøgelse af stavefærdighed og skriftlig sprogbrug i folkeskolen, undersøgelse af stavefærdighed og skriftlig sprogbrug på gymnasiet, jf. nøgletal
	Nye forskningsresultater om den skriftlige sprogbrug i den digitale offentlige kommunikation	1.8	Opbygning af netværk med relevante danske og internationale forskere og offentlige institutioner, herunder en nordisk klarsprogs-konference, jf. nøgletal
		1.9	Analyse af sproget i offentlige institutioner: 2 projekter, jf. nøgletal
Råd og oplysning	Flere brugere af nævnets forskningsresultater og rådgivningstilbud	2.1	Søgeoptimering og forbedret synlighed i søgemaskiner og portaler af Retskrivningsordbogen, Nye ord i Dansk og Sproghjælp på nævnets hjemmeside, jf. nøgletal
		2.2	Forbedret formidling af forskningsresultater via dsn.dk: brugerundersøgelse 2018 giver tilfredsstillende resultat
		2.3	Forøgelse af henvendelser til svartjenesten, jf. nøgletal
	Rådgivningstilbud til særlige brugergrupper i uddannelsessektoren og i den offentlige forvaltning	2.4	Forbedring og effektivisering af nævnets foredrags- og besøgsaktiviteter, jf. nøgletal
		2.5	Større udbredelse af viden om sprogets udvikling og om retskrivningsreglerne, jf. nøgletal
		2.7	Nævnets medarbejdere sætter fokus på særlige ydelser på nævnets hjemmesider som kan være relevante for de udvalgte brugergrupper, jf. nøgletal

Retskrivningsnorm	Årlige opdateringer af Retskrivningsordbogen	3.1	Retskrivningsordbogen opdateres årligt med mindst 150 ord.
	Udbygning af det empiriske grundlag for at følge udviklingen i skriftsproget	3.2	Retskrivningsredaktionen og nævnets forskere styrker sprogbrugsprincippet empiriske basis med udgangspunkt i nævnets omfattende tekstsamlinger. Der indsamles og kategoriseres løbende tekster som dokumenterer sprogbrug og retskrivningspraksis, og de analyseres med henblik på hvordan de belyser fortolkningen af den officielle norm, jf. nøgletal
	Ny viden om hvordan retskrivningsnormen forvaltes i sprogteknologiske applikationer	3.3	Opbygning af et sprogteknologisk netværk og kortlægning af det sprogteknologiske landskab, jf. nøgletal
		3.4	Mere information på sproget.dk og dsn.dk om sprogteknologi, jf. nøgletal
		3.5	Undersøgelse af stavekontrollers og dikteringsværktøjer sproghåndtering, jf. nøgletal
Tegnsprog	Nævnet skaber hensigtsmæssige fysiske og administrative rammer for Tegnsprogsrådet	4.1	Tegnsprogsrådet er tilfreds med nævnets sekretariatsbetjening: 2016-18: min 80 % tilfredshed

Bilag 4 til rammeaftale for Dansk Sprognævn 2015-2018
Nøgletal og indikatorer Revideret juni 2016

Mål	Ref.	Aktiviteter	Målemetode	B2015	B2016	B2017	B2018
Forskning							
Mål 1: Forskning på internationalt niveau inden for nævnets kerneområder: ordforråd, grammatik, retskrivning og skriftsprogets udvikling.							
Styrkelse af det empiriske grundlag gennem opbygning af store tekstsamlinger.	1.1	Vækst (som fastlagt i forskningsstrategien) i nævnets tekstsamlinger fordelt over genrer og tekstarter. Aftaler med andre dataleverandører, fx Det Danske Netarkiv, DSL, CLARIN mv.	Konstatering.	Tekstsamlingen (aviser mm.) forøget med mindst 100 mio. ord.	Tekstsamlingen (aviser mm.) forøget med mindst 100 mio. ord.	Tekstsamlingen (aviser mm.) forøget med mindst 100 mio. ord.	Tekstsamlingen (aviser mm.) forøget med mindst 100 mio. ord.
Fastholdelse og styrkelse af samarbejdsrelationerne til universiteterne inden for nye ord i dansk.	1.2	Afholdelse af 2seminar. Netværksansøgninger. Oprettelse af netværk.	Konstatering (Netværksdannelse og publikationsstatistik)		-	1 seminar.	1 seminar. Mindst 2 internationale publikationer.
Nævnets forskere fastholder forskning i de nye medier som et særligt fokusområde med publikationer på internationalt niveau.	1.3.	Gennemførelse af mindst 2 forskningsprojekter	Konstatering (publikationsstatistik)	Mindst 2 internationale publikationer.	1 fagfællebedømt publikation	1 fagfællebedømt publikation	1 fagfællebedømt publikation
Forskerne leverer mindst 50 % fagfællebedømte publikationer hvert år.	1.4.	Nævnets produktion af videnskabelige artikler, bøger og konferencerapporter mv.	Konstatering (Publikationsstatistik).	50 % fagfællebedømte publikationer.	50 % fagfællebedømte publikationer.	50 % fagfællebedømte publikationer.	50 % fagfællebedømte publikationer.
Databasen Nye ord i dansk øges med mindst 200 nye ord om året.	1.5.	200 ord publiceres hvert år.	Konstatering (Databasestatistik).	Mindst 200 ord publiceret.	Mindst 200 ord publiceret.	Mindst 200 ord publiceret.	Mindst 200 ord publiceret.

Mål 2: Nye forskningsresultater om den skriftlige sprogbrug i uddannelsessektoren.	Ref.	Aktiviteter	Målemetode	B2015	B2016	B2017	B2018
Styrkelse af samarbejdet med uddannelsesinstitutionerne.	1.6	Gennemførelse af 3 seminarer der understøtter forsknings- og formidlingsaktiviteterne.	Konstatering.	Seminar afholdes. Publikation.	Seminar afholdes. Publikation.		Seminar afholdes. Publikation.
Undersøgelse af stavefærdighed og skriftlig sprogbrug i folkeskolen.	1.7		Konstatering.	Publikation.			
Undersøgelse af stavefærdighed og skriftlig sprogbrug på gymnasiet.	1.7	Omfanget (antallet af prøver) afhænger af om det lykkes at få eksterne midler til projektet. Projektet afrapporteres på seminarer og dokumenteres med publikationer og rapporter.	Konstatering, publikationer, rapporter.		Mindst 200 stile indsamlet.	Analyse af stile (herunder stavefærdighed).	Publikation.
Mål 3: Nye forskningsresultater om den skriftlige sprogbrug i den digitale offentlige kommunikation.	Ref.	Aktiviteter	Målemetode	B2015	B2016	B2017	B2018
Opbygning af netværk med relevante danske og internationale forskere og offentlige institutioner, herunder en nordisk klarsprogskonference.	1.8	Gennemførelse af 2 -3 seminarer og efterfølgende fælles projekter.	Konstatering.		Seminar afholdes. Publikation.	Nordisk Klarsprogs-konference. Publikation.	Seminar afholdes. Publikation.
Analyse af sproget i offentlige institutioner. Projekt 1.	1.9	Analysernes omfang og indhold skal defineres nærmere i samarbejde med partnerne i netværket	Konstatering, publikationer, rapporter			Publikationer. Projekt rapport.	

Analyse af sproget i offentlige institutioner. Projekt 2.	1.9	og kan evt. øges hvis der kan indhentes eksterne midler. Projekterne afrapporteres på seminarer og dokumenteres med publikationer og rapporter.					Publikationer. Projektrapport.
Råd og oplysning							
Mål 1: Flere brugere af nævnets forskningsresultater og rådgivningstilbud.	Ref.	Aktiviteter	Målemetode	B2015	B2016	B2017	B2018
Søgeoptimering og forbedret synlighed i søgemaskiner og portaler af Retskrivningsordbogen, Nye ord i Dansk og Sproghjælp på nævnets hjemmeside.	2.1	Besøgsstatistik.		Antallet af besøgende øget med 20 %.		Antallet af besøgende øget med 10 %.	
Forbedret formidling af forskningsresultater via dsn.dk.	2.2	Flere tilfredse brugere.	Brugerundersøgelse. Besøgsstatistik.	Antallet af besøgende øget med 10 % årligt.			Brugerundersøgelse giver tilfredsstillende resultat.
Forøgelse af henvendelser til svartjenesten.	2.3	Antallet af henvendelser øges, fx ved ændring af åbningstiden og mere markedsføring.	Svarstatistik.	Forøgelse med 10 %.	Fastholdelse af niveauet.	Fastholdelse af niveauet.	
Mål 2: Rådgivningstilbud til brugergrupper i uddannelsessektoren og i den offentlige forvaltning.	Ref.	Aktiviteter	Målemetode	B2015	B2016	B2017	B2018
Forbedring og effektivisering af nævnets foredrags- og besøgsaktiviteter.	2.4	Tjenester etableres og formidles. Kvalitativ evaluering i samarbejdsnetværk (se forskning) samt i forbindelse med foredrag.	Konstatering. Evaluering. Efterspørgsel.	20 foredrag/besøg gennemført og evalueret positivt.	10 foredrag/besøg gennemført og evalueret positivt.	10 foredrag/besøg gennemført og evalueret positivt.	10 foredrag/besøg gennemført og evalueret positivt.

Større udbredelse af viden om sprogets udvikling og om retskrivningsreglerne.	2.5	Udarbejdelse af materiale, gennem revidering fx anbefalede grammatiske betegnelser. Kvalitativ evaluering i samarbejds-netværk (se forskning).	Konstatering. Evaluering. Efterspørgsel.	Publikation.		Publikation.	Publikation.
Nævnets medarbejdere sætter fokus på særlige ydelser på nævnets hjemmesider som kan være relevante for de udvalgte brugergrupper.	2.7	Udvikling af mindst 2 tiltag.	Konstatering. Evaluering. Efterspørgsel.		Nyt produkt lanceret.		Brugerevaluering. Opdatering.
Retskrivningsnorm							
Mål 1: Årlige opdateringer af Retskrivningsordbogen.	Ref.	Aktiviteter	Målemetode	B2015	B2016	B2017	B2018
Årlige opdateringer af Retskrivningsordbogen.	3.1	Forøgelser med mindst 150 ord om året.	Konstatering.	Mindst 150 nye opslagsord.	Mindst 150 nye opslagsord.	Mindst 150 nye opslagsord.	Mindst 150 nye opslagsord.
Mål 2: Udbygning af det empiriske grundlag for at følge udviklingen i skriftsprog.	Ref.	Aktiviteter	Målemetode	B2015	B2016	B2017	B2018
Retskrivningsredaktionen og nævnets forskere styrker sprogbrugsprincippets empiriske basis med udgangspunkt i nævnets omfattende tekstsamlinger. Der indsamles og kategoriseres løbende tekster som dokumenterer sprogbrug og retskrivningspraksis, og de analyseres med henblik på hvordan de belyser fortolkningen af den officielle norm.	3.2	Tekster indsamles og indekseres.	Konstatering.	Pilotprojekt gennemført.	Publikation.	Publikation.	
Mål 3: Ny viden om hvordan retskrivningsnormen forvaltes i sprogteknologiske applikationer	Ref.	Aktiviteter	Målemetode	B2015	B2016	B2017	B2018
Opbygning af et sprogteknologisk netværk og kortlægning af det sprogteknologiske landskab.	3.3	Netværk etableres. Der afholdes 2 seminarer.	Konstatering.	Seminar afholdt.	Publikation.	Seminar afholdt.	Publikation.

Mere information på sproget.dk og dsn.dk om sprogteknologi.	3.4	Der udarbejdes relevante sider.	Konstatering. Besøgsstatistik.	Offentliggørelse af mindst 4 temasider.			Hjemmesider opdateret.
Undersøgelse af stavekontrollers og dikteringsværktøjers sproghåndtering.	3.5	Der iværksættes mindst 1 projekt og der samarbejdes med tilsvarende projekter i Norden.	Konstatering. Rapport.	Projekt del 1 gennemføres.			Projekt del 2 gennemført.
Tegnsprog							
Mål 1: Nævnet skaber hensigtsmæssige fysiske og administrative rammer for Tegnsprogrådet	Ref.	Aktiviteter	Målemetode	B2015	B2016	B2017	B2018
Tegnsprogrådet er tilfreds med nævnets sekretariatsbetjening.	4.1	Funktionen etableres og evalueres.	Konstatering.	Betjeningen af tegnsprogrådet indarbejdes i nævnets administration.	Tilfredshedsundersøgelse viser mindst 80 % tilfredshed.	Tilfredshedsundersøgelse viser mindst 80 % tilfredshed.	Tilfredshedsundersøgelse viser mindst 80 % tilfredshed.